

בס"ד הַדָּף מוֹקֵדֵשׁ לְרִפּוּאֵת הָאֲחִים: חיים מיכאל שלמה בן מיכל, ורפאל יצחק אייזיק בן מיכל.

כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 16:41

"אֵל נָא רְפָא נָא (לָהֶם)..."

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: תְּרוּמָה

יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 17:51

©

עֵרַב שַׁבַּת ל' שֶׁבַע תַּשְׁע"ד (31.1.14)

(הוֹמָנִים לְפִי הַעִיר חִיפָה)

(moshe45@bezeqint.net ל שֶׁלַח הוֹדְעָה ל)

הַפְּטָרָה: "הַשָּׁמַיִם כֹּסְאִי" (לְקַבֵּל הָעֵלוֹן בְּדוּא"ל שֶׁלַח הוֹדְעָה ל)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

וְעִשִׂיתְּ שְׁלַחַן עֲצֵי שִׁטִּים... וְצִפִּיתְּ אֹתוֹ זֶהֱב טְהוֹר" (עַל פִּי "אוֹרְהָ שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְהוֹק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

עַל הַפְּתוּב, "וְעִשִׂיתְּ שְׁלַחַן עֲצֵי שִׁטִּים... וְצִפִּיתְּ אֹתוֹ זֶהֱב טְהוֹר", שׁוֹאֲלִים חו"ל, מְדוּעַ נִסְמְכָה מִצְוַת עֲשִׂית הַשְּׁלַחַן לְמִצְוַת עֲשִׂית הָאָרוֹן? וְזֹאת, כְּפִי שְׂרׁוּאִים אָנוּ בַּפְּרָשָׁה, שֶׁבַת־חִילָה מִצְוָה מֹשֶׁה עַל עֲשִׂית הָאָרוֹן ("וְעִשׂוּ אֶרְוֹן עֲצֵי שִׁטִּים"), וְלֹא־אֲחֵר-מִכֵּן "וְעִשִׂיתְּ שְׁלַחַן עֲצֵי שִׁטִּים".

הַגַּה"ק הַחִיד"א, בְּסִפְרוֹ הַ"חֹמֶת אֲנָךְ" כּוֹתֵב (בְּשֵׁם רַבְּנׁוֹ אֲפָרִים ז"ל), שֶׁהַטַּעַם לְסַמִּיכוֹת מִצְוַת עֲשִׂית הַשְּׁלַחַן לְמִצְוַת עֲשִׂית הָאָרוֹן הוּא כְּפִי לְרִמּוֹז לָנוּ, שֶׁצָּרִיךְ לִזְכֹּר דְּבַרֵי תּוֹרָה עַל הַשְּׁלַחַן. (שְׁהַרִי, אָרוֹן הַבְּרִית, שָׁבוּ הָיוּ מוֹנַחִים לַחֹת הַעֲדוּת, רוֹמִז עַל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה).

וְאִכֵּן, עַל גְּדֵל חֲשִׁיבוֹת דְּבַרֵי הַתּוֹרָה עַל הַשְּׁלַחַן לְמַדְּנׁוּ בַּמִּשְׁנָה (אֲבוֹת ג', ג'): "רַבִּי שִׁמְעוֹן (בֶּר יוֹחָאִי) אוֹמֵר: שְׁלֹשָׁה שְׂאֲכָלוּ עַל שְׁלַחַן אֶחָד וְלֹא אָמְרוּ עֲלָיו דְּבַרֵי תּוֹרָה, כְּאִילוֹ אֲכָלוּ מִזִּבְחֵי מַתִּים, שֶׁנֶּאֱמַר (יִשְׁעִיָּה כח'): 'כִּי כָל שְׁלַחַנֹת מְלָאוּ קִיא צָאָה בְּלֵי מְקוֹם'. אֲבָל שְׁלֹשָׁה שְׂאֲכָלוּ עַל שְׁלַחַן אֶחָד וְאָמְרוּ עֲלָיו דְּבַרֵי תּוֹרָה, כְּאִילוֹ אֲכָלוּ מִשְׁלַחְנׁוֹ שֶׁל מְקוֹם בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר (יִחְזַקְאֵל מֵא'): 'וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה'".

וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף תְּבַלִּין לְעֵנִין זֶה, עַל-פִּי הַמְּבוֹאֵר בְּזֶהֱר הַקְּדוֹשׁ (תְּרוּמָה קנג'), שֶׁמִּהַשְּׁלַחַן שֶׁהָיָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ (שְׁכִידוּעַ הָיָה עֲלָיו "לְחֶם הַפָּנִים" (=שֵׁנִים-עֶשֶׂר לְחֶמִים)), נִמְשָׁכוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּרִכּוֹת וּמִזֻּנוֹת לְכָל שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל.

אוּלַּם, אוֹמֵר הַחִיד"א, הַתְּנָאִי שֶׁתְּחוּל עַל שְׁלַחְנָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל מֵעֵין קְדוּשַׁת הַשְּׁלַחַן שֶׁהָיָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וַיּוֹשְׁפֵעַ לְיִשְׂרָאֵל שֶׁפָּע טוֹב, הוּא שִׁיאֲמְרוּ יִשְׂרָאֵל דְּבַרֵי תּוֹרָה עַל הַשְּׁלַחַן.

כְּפִי שְׁמוּבָא בְּזֶהֱר הַקְּדוֹשׁ (מֵתוֹרָגִים): "פְּתַח רַבִּי יִיסָא וְאָמַר: 'וְעִשִׂיתְּ שְׁלַחַן עֲצֵי שִׁטִּים' - שְׁלַחַן זֶה קָיָם בְּתוֹךְ הַמִּשְׁכָּן, וּבְרִכָּה שֶׁל מַעְלָה שׁוֹרָה עֲלָיו, וּמִמֶּנּוּ יוֹצְאִים מִזֻּנוֹת לְכָל הָעוֹלָם... וְלָכֵן צָרִיךְ לְהִיּוֹת עֲלָיו לְחֶם תְּמִיד (עַל הַשְּׁלַחַן בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ), שֶׁתְּהִיָּה תְּמִיד הַבְּרָכָה שֶׁל מַעְלָה נִמְצָאת עֲלָיו. וּמִתּוֹךְ אוֹתוֹ שְׁלַחַן יוֹצְאִים בְּרִכּוֹת וּמִזֻּנוֹת לְכָל שְׂאֵר שְׁלַחַנֹת הָעוֹלָם הַמִּתְּבָרְכִים בְּגִלְלוֹ.

(וְלָכֵן צָרִיךְ) שְׁלַחְנׁוֹ שֶׁל הָאָדָם לְהִיּוֹת כֹּךְ, בְּשַׁעָה שֶׁהָאָדָם מְבָרֵךְ אֶת הַקַּב"ה (שֶׁהַלְחֶם נִמְצָא עַל הַשְּׁלַחַן), כְּפִי שֶׁתְּשַׁרְה עֲלָיו בְּרִכָּה מְלִמְעָלָה, וְלֹא יִרְאֶה (הַשְּׁלַחַן) בְּרִיקָנוֹת... וְהָרִי כְּבָר קָבְעוּ הַחֲבֵרִים, (כִּי) שְׁלַחַן שֶׁלֹּא נֶאֱמַרו עֲלָיו דְּבַרֵי תּוֹרָה, עֲלָיו פְּתוּב (יִשְׁעִיָּה כח'): 'כִּי כָל שְׁלַחַנֹת מְלָאוּ קִיא צָאָה בְּלֵי מְקוֹם', וְאִסּוּר לְבָרֵךְ עַל אוֹתוֹ שְׁלַחַן".

הִנֵּה כִּי כֵן, זְכִינוּ לְהִבִּין בִּיתֵּר שֶׁאֵת אֶת דְּבַרֵי רַבְּנׁוֹ אֲפָרִים, שֶׁהַטַּעַם לְכֹךְ שֶׁנִּסְמְכָה עֲשִׂית הַשְּׁלַחַן לְעִשִׂית הָאָרוֹן הוּא לְרִמּוֹז לָנוּ עַל הַמִּשְׁנָה, "שְׁלֹשָׁה שְׂאֲכָלוּ עַל שְׁלַחַן אֶחָד וְאָמְרוּ עֲלָיו דְּבַרֵי תּוֹרָה, כְּאִילוֹ אֲכָלוּ מִשְׁלַחְנׁוֹ שֶׁל מְקוֹם". שָׁכֵן, בְּזִכּוֹת אֲמִירַת דְּבַרֵי תּוֹרָה עַל הַשְּׁלַחַן מִיַּד שׁוֹרָה עֲלָיו מֵעֵין קְדוּשַׁת הַשְּׁלַחַן שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְנִמְשָׁכִים מִשֵּׁם בְּרִכּוֹת וּמִזֻּנוֹת לְשְׁלַחְנׁוֹ שֶׁל הָאָדָם. וְהָרִי זֶה מִמֶּשׁ "כְּאִילוֹ אֲכָלוּ מִשְׁלַחְנׁוֹ שֶׁל מְקוֹם (=הַקַּב"ה)".

וְהִנֵּה, אָמְרוּ חו"ל בְּגִמְרָא (בְּרִכּוֹת נה'): "כָּל זְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קָיָם - מִזִּבְחַ מְכַפֵּר עַל יִשְׂרָאֵל, וְעַכְשָׁיו - שְׁלַחְנׁוֹ שֶׁל אָדָם מְכַפֵּר עֲלָיו". וְכֹתֵב הַרַמ"א בְּשְׁלַחַן עָרוּךְ (או"ח סימן קכ"ו סעיף ה', בְּשֵׁם "שְׁבוּלֵי הַלְחָם"): "מִצְוָה לְהִנִּיחַ עַל כָּל שְׁלַחַן מְלַח קוֹדֵם שֶׁיִּבְצַע (אֶת הַלְחָם), כִּי הַשְּׁלַחַן דּוֹמֶה לְמִזְבֵּחַ, וְהָאֲכִילָה (נִחְשָׁבֶת) כְּקָרְבָן, וְנֶאֱמַר (ויקרא ב', יג): 'עַל כָּל קָרְבָנְךָ תִּקְרִיב מְלַח".

הָרִי לָנוּ דְּבָרִים בְּרוּרִים, שֶׁמִּהֵם עוֹלָה כִּי אֲכִילַת הָאָדָם עַל הַשְּׁלַחַן הִיא כְּקָרְבָן, וְעַל-יְדֵי אֲכִילָה בְּקְדוּשָׁה מְכַפֵּר הָאָדָם עַל עֲוֹנוֹתָיו וּמִשְׁתַּיֵּק אֶת הַמִּקְטָרְגִים, כְּפִי שֶׁהִבְאֵנוּ שֶׁ"שְׁלַחְנׁוֹ שֶׁל אָדָם מְכַפֵּר עֲלָיו", (וְעַל זֶה אָמַר דּוֹד הַמֶּלֶךְ תְּהִלִּים כג' ה': "תְּעַרְךָ לִפְנֵי שְׁלַחַן נֶגֶד צָרְרֵי/מִקְטָרְגֵי").

וַיֵּשׁ לִזְכֹּר שֶׁדְּבַרֵי הַתּוֹרָה שְׂאוֹמְרִים עַל הַשְּׁלַחַן הֵם כְּפִי שֶׁאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ, כְּפִי שֶׁרִמּוֹ הַפְּתוּב (ויקרא א' ז') "וַיִּנְתְּנוּ בְּנֵי

אהרן הכהן **אש על המזבח**, סופי תיבות **"שלחן"**. ותיבת **אש** רומזת לתורה כמו שנאמר (דברים לג ב): "מימינו **אש** דת למו". (כסא הרחמים)

ומצינו חידוש גדול במשנתו הטהורה של הגאון מוילנא זיע"א, כפי שהביא בספרו "קול אליהו" (אות קפו): "פתח (הכתוב) במזבח וסים בשלחן. (לומר לך) כל זמן שבית המקדש קיים – מזבח מכפר על ישראל, ועכשיו – שלחנו של אדם מכפר עליו... דהנה מן ה-י"א (=11) סממני הקטורת נתפרשו במקרא רק ארבעה מהם, והשאר אתיה מדרשא (=מובאים במדרש). והנה, הארבעה המפורשים במקרא הם **שלחלת לבונה חלבנה נטף**, וסימנם **שלחן** – לרמוז על שלחנו של אדם שמכפר".

ביאור דבריו הוא, שהרי בפרשת הקטורת (שמות ל, לד) נזכרים ארבעה סממנים, כפי שכתוב: "ויאמר ה' אל משה קח לך סמים **נטף ושחלת וחלבנה** סמים **ולבנה** זכה... ועשית אתה קטורת רקח מעשה רוקח". הרי שלא נזכרו (אלא) ארבעה סממני הקטורת: **נטף ושחלת וחלבנה ולבנה**. ודרשו חז"ל בגמרא (פרייתות ו) להוסיף עוד ז' סממנים, וביחד יא סממנים, כפי שפרש רש"י שם. "מכאן למדו רבותינו, ש-י"א סממנים נאמרו למשה בסיני...".

וצריך להבין ענין זה. שכן, מדוע מפורשים בתורה רק ארבעה סממנים של הקטורת (**נטף ושחלת וחלבנה ולבנה**)? והלא היו י"א (=11) סממנים. וכפי ששואל גם הרמב"ן (שמות ל, לד): "ויש לתמוה, ולמה לא יזכירו הכתוב?"

והסביר הרמב"ן ענין זה ואמר, שארבעת הסממנים המפורשים בתורה (**נטף ושחלת וחלבנה ולבנה**) הם עיקר הקטורת, כי מטבעם כאשר מניחים אותם על גחלת של אש הם מעלים ענן עשן, וזהו עיקר הקטורת, כמבואר בגמרא (פרייתות ו): "מה לשון קטורת? (ועונה הגמרא) דבר שקוטר ועולה".

ומוסיף הרמב"ן שם, ששאר שבעת הסממנים שלא מפורשים בתורה הם מיני בשמים, שתפקידם רק להוסיף ריח טוב לקטורת. וכפי דבריו הקדושים: "ואולי יאמר הכתוב 'קח לך סמים נטף ושחלת וחלבנה, סמים רבים, ולבנה זכה', ולא יקפיד רק באלה הארבע, כי בהם ענן עשן הקטורת עולה, רק צוה שיתן עמהם סמים רבים אשר להן ריח טוב, כדי שיהיה בתמרות עשנו מבושם".

מעתה יאיר לנו להבין את דברי הגאון מוילנא, כי **שלחן** נוטריקון **שחלת לבונה חלבנה נטף**. שכן, עיקר הקטורת היא בארבעה אלו שמעלים עשן (שאר הסממנים כאמור אינם, אלא בשמים (פדי) להנעים את הקטורת). ולכן, כמו שהקטורת על המזבח מכפרת על **עונותיו** של האדם, כך **השלחן** (ראשי תיבות **שחלת לבונה חלבנה נטף**), הוא בבחינת קטורת, מכפר על **עונותיו** של האדם.

על-כן, חובה קדושה על כל איש ישראל לאכול על השלחן בקדושה ובטהרה, ולומר **דברי תורה**. שכן, על-כך משבח הקב"ה את ישראל בשיר השירים, ואומר (ו, י): "מי זאת הנשקפה כמו שחר יפה כלבנה ברה כחמה אימה כנדגלות". הנה, **שחר לבנה חמה נדגלות**, ראשי תיבות **שלחן**, לרמוז על שהקב"ה משבח את כנסת ישראל על מעלתם הגדולה, שמקדשים את השלחן כאשר הם אוכלים בקדושה ובטהרה. "דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש"

חז"ל אומרים כי מילוי האותיות "ממון" הוא **"ממונו"**. כלומר, אם ניקח את אותיות המילה "ממון", ונכתבם במלואם – **ממון** – נקבל את המלה **"ממונו"**. לומר לך שגם הממלא מלוא חופניו לתת ממון לצדקה, לא רק שאינו מפסיד את **ממונו**. אלא: "צדקתו עמדת לעד...". כפי שכתוב "פזר נתן לאביונים צדקתו עמדת לעד" בספר "ומתוק האור" מובא גמטריא יפה בענין זה: המלים "ויקחו לי תרומה" עולות בגמטריה 821, בדיוק כמו המלים "שפע ברכה והצלחה". כלומר, הנותן בעין יפה תרומות וצדקות, זוכה לשפע ברכה והצלחה. "ונועדתי לך שם ודברתי אתך...."

הגאון רבי איצ'לה מפוניבז' הבחין בבית מדרשו באברך המתפלל בבהילות ובמהירות, חוטף ובוזע את המלים. אחר התפילה קרא רבי איצ'לה לאברך, והחל להסביר לו את גדל מעלת התפילה, וכיצד צריך לכוון ולהפיק כל מלה בבהירות, כמי שמונה מטבעות זהב. ורק לאחר מכן שאל אותו בעדינות, מדוע הוא "חוטף" את התפילה? השיבו האברך: "כאשר העגלה נוסעת לאיטה, קופצים עליה ה'שקצים' ונוסעים עמה. אבל, כשהעגלה נוסעת מהר, אין השקצים מסוגלים להדביקה... כלומר, יש להתפלל מהר, כדי שהשקצים - אלו המחשבות הזרות - לא יפרצו למח...".

והשיב לו רבי איצ'לה: "אני סבור, כי כאשר מתפללים בבהילות ובמהירות, אזי גם המתפלל עצמו אינו מספיק לקפוץ על העגלה...!" **שבת שלום לכל בית ישראל!** **נא לשמור על קדושת הגיליון!**

בס"ד הַדָּף מוֹקְדֵשׁ לְרִפּוּאֵת הָאֲחִים: חיים מיכאל שלמה בן מיכל, ורפאל יצחק אייזיק בן מיכל.

כְּנִיסַת הַשָּׁבֶת: 16:41

"אֵל נָא רְפָא נָא (לָהֶם)..."

פְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ: תְּרוּמָה

יְצִיאַת הַשָּׁבֶת: 17:51

©

עֲרַב שַׁבַּת ל' שֶׁבַע תַּשַּׁע"ד (31.1.14)

(הוֹמָנִים לְפִי הָעִיר חִיפָה)

(לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net)

הַפְּטָרָה: "הַשָּׁמַיִם כְּסֵאֵי"

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכְכֶם" – אֵל תִּקְרָא "וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכְכֶם", אֵלֹא "וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכְכֶם"

בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים מְבוֹאֵר, שְׁלֹכַל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ נִשְׁמָה, שֶׁהִיא חֵלֶק אֱלֹוֶק מִמַּעַל, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (דְּבָרִים ל"ב, ט'): "כִּי חֵלֶק ה' עִמּוֹ". וְכֵן מְבוֹאֵר בְּסִפְרֵי הַקְּנֵה, עַל הַפְּתוּב "וַיִּפַּח בְּאַפּוֹ נִשְׁמַת חַיִּים" (בְּרֵאשִׁית ב', ו'): "מֵאַן דְּנִפַּח – מֵתוֹכוֹ הוּא דְנִפַּח" (=מֵהָ שֶׁנִּפַּח הַקֵּב"ה – מֵתוֹכוֹ הוּא נִפַּח). וְלִכְךָ הַתְּפִיחַן הַחֲכָם מִכָּל אָדָם, בְּאוֹמְרוֹ (מְשָׁלִי כ', כו'): "נֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם", שֶׁנִּשְׁמַת הָאָדָם הִיא נֵר/נִצְוֹץ ה'.

אוֹלָם, צָרִיךְ לְדַעַת, שְׁלֹכַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בִּיחַד יֵשׁ שְׁרֵשׁ אֶחָד בְּלִבָּד. וְכֵמוֹ שְׁאֲנוּ רוֹאִים, שְׁלֹעֲצִים יֵשׁ עֲנָפִים וְעֵלִים וּפְרוֹת, הַיּוֹנְקִים וְהַנִּיזוֹנִים מִשְׁרֵשׁ אֶחָד הַטְּמוּן בְּאֲדָמָה. כִּךָּ גַם נִשְׁמוֹתֵיהֶם הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, הַמְתַּלְבְּשׁוֹת בְּגוֹפּוֹת בְּנֵי הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, הֵם רַק בְּבַחֲנֵת "עֲנָפִים שֶׁל עֵץ הַחַיִּים", שֶׁשׁוֹרְשׁוֹ נִמְצָא לְמַעְלָה בַּשָּׁמַיִם.

וְצָרִיךְ לְדַעַת שֶׁבְּפוּעַל יֵשׁ שְׁשִׁים רַבּוֹא נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד שְׁשִׁים רַבּוֹא שֶׁל אוֹתוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ שְׁנִרְמָז בַּשֵּׁם "יִשְׂרָאֵל" – רֵאשִׁי תִיבּוֹת: יֵשׁ שְׁשִׁים רַבּוֹא אוֹתוֹת לְתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. אוֹלָם, בְּפִרְטוֹת מִתְחַלְקִים כָּל אֶחָד מֵהַשְּׁשִׁים רַבּוֹא "הַעֲנָפִים" (=הַנִּשְׁמוֹת) הַלְלוּ לְרַבּוֹת רַבּוֹת פְּרִטֵי נִשְׁמוֹת.

אוֹלָם, כְּאֲמוּר, לְכָל רַבּוֹת רַבּוֹת פְּרִטֵי נִשְׁמוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ שְׁרֵשׁ אֶחָד, שֶׁמִּמֶּנּוּ הֵן יוֹנְקוֹת וּמִקְבְּלוֹת אֶת חַיּוֹתָן (וְלִכֵּן נַחֲשָׁבִים כָּל יִשְׂרָאֵל "כְּאִישׁ אֶחָד בְּלִבֵּב אֶחָד", וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חוֹז"ל (שְׁבוּעוֹת לט'): "כָּל יִשְׂרָאֵל עֲרַבִּין זֶה לְזֶה"). וְהִנֵּה, שְׁרֵשׁ זֶה הַמְּאֻחָד אֶת כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הוּא זִיו אוֹר כְּבוֹד ה' יִתְבָּרַךְ וְהוּא נִקְרָא ה' "שְׁכִינָה", אֲשֶׁר בֵּה כְּלוּלוֹת כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם חֵלֶק אֱלֹוֶק מִמַּשׁ. וּמִטַּעַם זֶה נִקְרָאת ה' "שְׁכִינָה" גַם בְּתוֹאֵר "כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל", כִּיּוֹן שֶׁהִיא כְּנִסַּת וְכוּלְלַת בְּתוֹכָהּ אֶת כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְזֹאת, עַל-פִּי מֵהָ שְׁכָתוּב ב' "שְׁעָרֵי אוֹרָה" (שַׁעַר א'): "וּבְרֵאשׁ כָּל עֵינָרִים שֶׁמִּסְרָנוּ בִּידְךָ יֵשׁ לָנוּ לְמִסוֹר בִּידְךָ קִבְלָה, כִּי כָּל מְקוֹם שֶׁתִּמְצָא לְרוֹ"ל שֶׁמְזַכְרִין כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל, הִיא הַמִּידָה הַנִּקְרָאת... שְׁכִינָה... וְהִיא הַמְחֻזְקֶת בֵּה כָּל קְהַל יִשְׂרָאֵל, וּבֵה מִתְכַּנְּסִים וּמִתְקַבְּצִים (כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל)".

וְאוֹלָם, לְמִרוֹת זֹאת, לְשְׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה מְצַד עֲצֻמָּה אֵין לָהּ כְּלוּם, וְעַל-כֵּן הִיא נִקְרָאת דְּלָה וְעֵנִיָּה, "דְּלִית לָהּ מִגְרָמָא כְּלוּם". כְּלוּמָר, שְׁאֵין לָהּ מְצַד עֲצֻמָּה כְּלוּם, אֵלֹא רַק מִמָּה שֶׁמִּקְבְּלַת מֵהַקֵּב"ה שֶׁמִּשְׁפִּיעַ לָהּ שְׁפַע רַב טוֹב, כְּדִי שֶׁהִיא תוֹכַל לְהַשְׁפִּיעַ לְיִשְׂרָאֵל. וְעַנִּין זֶה שֶׁל הַשְּׁפַעַת הַטוֹב לְיִשְׂרָאֵל נִקְרָא "יִיחוד קוֹב"ה וְשְׁכִינָתִיהָ". דְּהֵינּוּ, הַקֵּב"ה מִתְיַחַד וּמִתְקַשֵּׁר עִם הַשְּׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁהִיא שְׁרֵשׁ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כְּדִי לְהַשְׁפִּיעַ לָהּ כָּל טוֹב.

וּכְפִי שְׁכָתָב ה' "אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל" ("כִּי תִשָּׂא", דְּרוֹשׁ לְפִרְשַׁת שְׁקָלִים): "וְזֶהוּ סוּד יְחוד קוֹב"ה וְשְׁכִינָתִיהָ. הֵינּוּ שֶׁהַקֵּב"ה מִיַּחַד עֲצָמוֹ עִם נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל... עַל-יְדֵי מַעֲשֵׂיהֶם הַטוֹבִים, וּמִשְׁפִּיעַ לָהֶם חֲסֵדִים וְרַחֲמִים לְבַחֲנֵת כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל... וְלִכֵּן בְּכָל מְצוּהָ וּמְצוּהָ אָנוּ אוֹמְרִים: "לִשְׁם יְחוד קוֹב"ה וְשְׁכִינָתִיהָ".

וְצָרִיךְ לְדַעַת, שֶׁהַיְחוד שֶׁל מַעְלָה שֶׁל הַקֵּב"ה וְהַשְּׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה נַעֲשֶׂה רַק עַל-יְדֵי הַמַּעֲשִׂים הַטוֹבִים וְהַמְצוֹת שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל. עַל-כֵּן, כְּאֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל עוֹסְקִים בְּתוֹרָה וּבַמְצוֹת לְמַטָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה, הִנֵּה, עַל-יְדֵי כֵךָ עוֹלִים לְמַעְלָה כָּל הָאוֹרוֹת הַגְּדוּלִים וְהַקְּדוּשִׁים שֶׁל עֶסֶק הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת, עַד לְשׁוֹרְשָׁם – לְשְׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה. וְאִז מִתְלַבֶּשֶׁת הַשְּׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה וּמִתְקַשֶּׁטת עִם אוֹתָם אוֹרוֹת הַמְצוּהָ וְהַמַּעֲשִׂים הַטוֹבִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְכֵךָ הִיא בָּאָה לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִים הַקֵּב"ה, מְקוּשֶׁטת בְּקִישׁוּטִים יְפִים וּמְזוּהָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת. וְכְאֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ רוֹאֵה אֶת הַשְּׁכִינָה זוֹהֶרֶת כְּלָהּ בְּתוֹרָה וּבַמְצוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, מִיַּד הוּא יִתְבָּרַךְ מִשְׁפִּיעַ לָהּ שְׁפַע רַב טוֹב, לְפִי עֶרְךָ עֶסֶק הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת שֶׁהִיא מְלוּבֶשֶׁת בָּהֶם.

עַנִּין זֶה מֵאִיר לָנוּ לְהַבִּין, שְׁאֵם חֲלִילָה כּוֹשֵׁל אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּעוֹנוֹת וּפְשָׁעִים, הִנֵּה, עַל-יְדֵי כֵךָ הוּא פּוֹגַע בְּשְׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה, וּמִמִּילָא גּוֹרֵם הוּא לְצַמְצוּם הַשְּׁפַע, הַמְגִיעַ לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל. עַל-כֵּן אָמְרוּ חוֹז"ל: "כָּל יִשְׂרָאֵל עֲרַבִּין זֶה לְזֶה". שְׁכֵן, אֲפִילוֹ יְהוּדֵי אֶחָד, הַחוּטָא בְּקַצָּה הָעוֹלָם, פּוֹגַע בְּשְׁפַע הַיּוֹרֵד לְכָל יִשְׂרָאֵל.

והנה, כבר בארנו, שבמעמד הר סיני, בשעת מתן תורה, קדש הקב"ה את כלל ישראל, היא השכינה הקדושה, על-ידי חופה וקידושין: **הקב"ה** הוא כביכול החתן, **והשכינה** הקדושה היא כביכול הכלה. (הקידושין היו על-ידי מסירת לוחות הברית, והחופה היתה כאשר כפה עליהם הקב"ה את ההר כגיגית (=העמיד את ההר עליהם)).

ומבואר בכתבי האריז"ל (עץ החיים שער המלכים ו), בסוד הכתוב (דברים יד, א'): "בנים אתם לה' אלהיכם", שכלל ישראל הם בנים להקב"ה ולשכינה. דהינו, נשמותיהם של ישראל נולדו מיוחד הקב"ה והשכינה הקדושה.

ומעתה יתבאר גם סוד הפסוקים: "ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו". שהרי, ידוע מה שדקדקו חז"ל על "נעשה אדם", הנאמר בלשון רבים. שהרי, הוא יתברך אחד יחיד ומיוחד. אבל הכונה בזה שהקב"ה אמר **לשכינה** הקדושה "נעשה אדם", בלשון רבים, מפיון שכפי שבארנו, נשמות אדם וחוה נבראו על-ידי יחוד

הקב"ה והשכינה הקדושה. (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

"יבוא דבר שבחשאי (=קטרת) וכיכר על מעשה חשאי (=לשון הרע)"

על עבודת הכהן הגדול ביום הפיפורים שנינו בגמרא (יומא מד:): "וכיכר בעדו ובעד ביתו ובעד כל קהל ישראל - איזו היא פפרה ששזה לו ולביתו ולאחיו הפהנים ולכל קהל ישראל? הוי אומר, זה הקטרת **הקטורת**". ותמכה על-כך הגמרא ושאלה: "וכי **קטורת** מכפרת?"

ומשיבה: "למדנו לקטורת שמכפרת, שנאמר: ויתן את **הקטרת** וכיכר על העם. ותנא דבי רבי ישמעאל: על מה קטרת מכפרת? על **לשון הרע**. (שכו), יבוא דבר שבחשאי (=קטרת) וכיכר על מעשה חשאי (=לשון הרע)". הנה, מבואר מכאן, כי **הקטורת** מכפרת על **לשון הרע**, ומזה נשפיל להבין חידוש גדול, כי מה שאמרו חז"ל, "כל זמן שפית המקדש קים - מזבח מכפר על ישראל, ועכשיו - שלחנו של אדם מכפר עליו", הכונה היא על עון **לשון הרע**.

והנה, אמרו חז"ל (ברכות נח), שדרכם של בעלי לשון הרע הוא שמספרים דבריהם בשעה שאוכלים יחד על שלחנם. דהינו, בשעה שאוכלים הם את לחם, הם גם "**אוכלים, ובלועים**" אנשים בלשונם החדה. ולכן, מבואר בזהר הקדוש (עקב רעב), ש"שעת אכילה (היא) שעת מלחמה". דהינו, אומר הזהר, בשעה שהאדם אוכל את לחמו, יש מלחמה בין **הטוב ליצר הרע**. שכן **היצר הרע** משתדל בכל פוחו להפיל את האדם ברשתו, ולכן צריך להילחם כנגדו בכל הכוחות.

וראוי להוסיף שהמלה "**שלחן**" היא אותיות "**לנחש**" - לומר לה, שכאשר האדם אוכל על שלחנו, מתעורר ה**נחש**, הוא **היצר הרע** להילחם כנגדו. אך אם האדם **לומד** בדברי תורה על השלחן, נכנסת ה-**ל'** הרומזת על **למוד** לתוך ה"**נחש**", ונעשה מזה "**שלחן**", כמו שכתוב: "זה השלחן אשר לפני ה'".

והנה, שנינו בגמרא (יומא פו), שהסימן לבעל תשובה שהצליח בתשובתו הוא ש"באותו פרק ובאותו מקום" עמד בנסיון. דהינו, אם נזדמן האדם באותו זמן ובאותו מקום שנכשל ועבר בו עבירה, ועתה הוא מתגבר על **יצרו** ועומד בנסיון, הרי סימן שהוא בעל תשובה אמיתי.

ומעתה יאיר לנו להבין את הטעם ששלחנו של אדם מכפר עליו על **לשון הרע**, בדיוק כמו מזבח הקטורת. שכן, מאחר ודרכם של בעלי **לשון הרע** הוא לספר ולרכל דוקא בשעה שהם אוכלים על השלחן. לכן, דוקא שם באותו מקום ובאותו פרק ראוי לכפר על **לשון הרע**, על-ידי שימנע האדם מעצמו מלדבר ולשמוע לשון הרע, ויאמר **דברי תורה** על השלחן.

"דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש"

במלחמת העולם השניה פלשו הגרמנים לאי ג'רפא שבתוניס, שם הקימו מוצב צבאי שנועד לעכב את אוניותיהם של צבאות הברית מלעבור לים התיכון. בבקר יום השבת פרשת "תרומה" ח' באדר א' התש"ג, ערבי שונא ישראל הלשין על יהודי ג'רפא, כי הם מאותתים לצבאות הברית על מנת לגלות את מיקום מחנה הצבא. הגרמנים, שכעסו על היהודים, גזרו עליהם לאסוף חמשים ק"ג זהב תוך פרק זמן קצר, אחרת יחרגו את הרבנים בפומבי, ומטוסי קרב יפציצו את העיר עד היסוד. שני מטוסי הקרב שחגו בשמי האי ג'רפא, היוו תזכורת מאימת לגזרה הנוראה.

סעודת השבת הושבתה מבתי היהודים, והעיר השקטה והשלוח הפכה למרקחה, הכל היו עסוקים, בלב פחד ובעינים דומעות, באיסוף הזהב מאוצרותיהם ומתכשיטי הנשים, ובהבאתו אל הגאון רבי כלפון משה הכהן זצוק"ל (שישב כל אותה עת בבית הכנסת "הפהנים"), ואסף את הזהב מכל הבאים. סכנת חיים רחפה על יהודי העיר. הזמן חלף במהירות, והצדיק רבי כלפון משה נגש אל עמדת הצבא להגיש את הזהב שנאסף במסירות נפש.

החבילה הונחה על המשקל, ועד מהרה התברר כי חסרים שמונה ק"ג, כדי להשלים את משקל הזהב לחמשים. הקצין הגרמני השתולל מזעם, האוירה היתה כבדה וטעונה. אך לבסוף נעתר לחפות עד למחר, כדי לקבל את הזהב הנותר, הביט בו רבי כלפון משה, ואומר לעומתו "הליכה בלא חזרה! מיתה בלא קבורה!".

והנה, ביום ראשון ארע הנס! הצבא הגרמני נהדף על-ידי צבאות בעלות הברית, וליהודים היתה אוירה ושמחה. אותם גרמנים ששדדו את הזהב מיהודי האי ג'רפא, נסו בספינתם. ואולם במהלך ההפלגה טבעה ספינתם במצולות ים, וגופותיהם לא הובאו לקבורה. כפי דיבורו הקדוש של רבי כלפון משה: "הליכה בלא חזרה! מיתה בלא קבורה!". ואף המלשין הערבי בא על עונשו, כשרכבו עלה על מוקש והוא נהרג. כן יאבדו כל אויבך ה'. **שבת שלום לכל בית ישראל!**